inenom
HET HUMANISTISCH VERBOND

REDACTIE
HILDEBRANDLAAN 6, SOEST-Z.
TEL. (02955) 2508

ERKENNING EN HERKENNING

Dit congres is een keerpunt in het bestaan van het Humanistisch Verbond. Zo voel ik het tenminste. Al meer dan tien jaar geleden konden wij constateren dat het moderne humanisme in Nederland in beginsel erkenning gevonden had. In beginsel, want achterhoedegevechten bleven nodig. Ze zijn trouwens ook nu nog niet geheel achter de rug. *Maar na de erkenning komt de herkenning: Wie is de humanist en wat beoogt hij?*

Met deze woorden ving algemeen-voorzitter prof. dr. J. P. van Praag zijn rede aan, waarmede hij op zaterdag 15 april in het Utrechtse N.V. gebouw het 17e congres van het Verbond opende. Na er op te hebben gewezen, dat er op het congres nog heel wat gediscussieerd zal worden over het thema van de plaats en de taak van het Verbond in de Nederlandse samenleving, merkte hij op, dat over nog andere belangrijke zaken beslissingen genomen dienden te worden. Statuten en huishoudelijk reglement moeten gewijzigd worden, om ruimte te scheppen voor een andere werkwijze, waarbij het gehele hoofdbestuur bij het dagelijks beleid betrokken kan worden. Ook een instelling van een Verbondsraad bleek nodig te zijn, om de democratische meningsvorming doeltreffender te doen zijn.

Er is veel te doen over de democratie in ons land, zei prof. van Praag. *Van een gezonde democratie zal naar humanistische opvattingen in Nederland wel niets komen, zolang een duidelijke verkiezingsuitspraak belemmerd wordt door de traditionele positie van de confessionele partijen.* Democratie is georganiseerd overleg gekenmerkt door maximale informatie, kritische gedachtenwisseling en zoveel mogelijk gezamenlijke besluitvorming. Hij hoopte dat de humanisten daarvoor met kracht zullen opkomen en . . . er zelf het voorbeeld van zullen geven. Wat humanisten beogen is geen sektarisme, maar een duidelijke bepaling van plaats en taak. Niet om zich af te zonderen, maar om hun levensovertuiging effectief te kunnen maken in de ontmoeting met anderen. Zij kan een praktische richtsnoer zijn in de verwarring, waarin velen verkeren. *Humanisme doet een beroep op de mens om zijn bestaan zelf te bestemmen; maar het beklemtoont tegelijk dat mensen op elkaar aangewezen zijn.* Daarop berust de praktische arbeid die de humanistische beweging verricht en de drijfkracht die daardoor aan de levenspraktijk verleend wordt. Het is meer een methode dan een pasklaar antwoord. Maar bovendien fungeert de humanistische organisatie als een braintrust, gericht op onbelemmerd ordenend denken over menselijke mogelijkheden.

Het humanisme stelt een nieuwe wijze van leven aan de orde. In die zin is het humanisme radicaal, dat wil zeggen: de wortel, de oorsprong van de dingen rakend. Het zoekt zijn radicalisme niet in schokkende uitspraken, maar in het stellen van fundamentele vragen. *Het is radicaal in zijn uitsluitend beroep op menselijke vermogens om het leven leefbaar te maken in zelfbestemming met anderen.*
Verschillen in opvattingen zijn gering vergeleken met het gemeenschappelijke uitgangspunt. Wij dienen allen dezelfde zaak.

TELEVISIE

Nederland I

16 mei: 22.30—22.45 uur
ZORG OM DE MENS
Maatschappelijk werk en geestelijke verzorging m.m.v. J. Maasdam, dir. „Humanitas", afd. Amsterdam en J. Pasman, dir. v. h. Humanistisch Verbond.
Regie: Joes Odufré

19 juni: 19.00—19.30 uur
GEZAMENLIJKE TAAK, GEMEENSCHAPPELIJKE AANPAK
De menselijke kanten van de ontwikkelingshulp, m.m.v. mr. dr. H. J. Roethof en drs. J. Koopman.
Regie: Geert van den Boogaart

NIEUW HOOFDBESTUUR

Van de gestelde kandidaten hebben om persoonlijke redenen twee zich terug moeten trekken en wel de heer H. Beuke, die het penningmeesterschap op zich zou nemen en mr. A. Katan.

Het dagelijks bestuur heeft daarop het congres om machtiging gevraagd het hoofdbestuur als volgt samen te stellen, hetgeen geen bezwaren ontmoette:

Prof. dr. J. P. van Praag,
(voorzitter)
Mr. Dr. H. J. Roethof,
P. Spigt, Mr. M. G. Rood
(ondervoorzitters)
Prof. dr. W. van Dooren
(algemeen secretaris)
H. Bosselaar,
Mr. A. Warburg
(2e secretarissen)
B. J. Max
(penningmeester)
Mevr. J. van Eck
(2e penningmeester)
Dr. H. Bonger,
Mevr. A. R. Varkevisser-de Boer,
Dr. A. J. Wichers,
I. v. d. Willik,
(leden).

Aangezien het Huishoudelijk Reglement in zijn nieuwe versie voorschrijft dat het hoofdbestuur uit 15 leden dient te bestaan, zal, eveneens in overeenstemming met art. 12, waarbij een verbondsraad wordt ingesteld, deze het recht hebben de ontstane vacatures aan te vullen.

Admin.: Postbus 114 Utrecht, telefoon (030) 24641
Verschijnt maandelijks - 14e jrg. nr. 4/5 - april-mei 1967

Een deel van het hoofdbestuur en de topfunctionarissen op het podium: (v.l.n.r.) prof. dr. L. v. d. Wal; mevr. J. K. van Eck; mr. M. G. Rood; mr. dr. H. J. Roethof; J. Bijleveld; prof. dr. J. P. v. Praag; B. J. Max en H. Bosselaar. Aan het tafeltje links: drs. D. de Vries; dr. A. J. Wichers; J. v. Opijnen en E. T. Hoven. Geheel rechts: Th. W. Polet.

CONGRES IMPRESSIES

Ditmaal was het tweejaarlijks congres van het Humanistisch Verbond in het N.V.-huis te Utrecht. Op 15 en 16 april waren de afgevaardigden van de gemeenschappen, veel federatie- en gewestbestuursleden, de H.V.-functionarissen, een groot aantal belangstellenden en last but not least het vrijwel voltallige hoofdbestuur op de „grote schoonmaak", zoals het congres schertsenderwijs in Mens en Wereld is genoemd. Als gasten werden o.a. verwelkomd een vertegenwoordiger van het Nederlandse Episcopaat en een van de Centrale Commissie voor het Vrijzinnige Protestantisme. De heer Nelemans was aanwezig namens het N.V.V. en de heer Naarden namens de Moderne Jeugdraad.

Jaarverslag en financiën

Evenals voorgaand congres begon op zaterdagochtend reeds een bespreking over het jaarverslag en een over de financiële stukken om deze zaken in de voltallige zitting sneller te kunnen afwerken. Naast lof voor de zaken die zijn verricht, is de behandeling van een jaarverslag vaak aanleiding voor kritiek over hetgeen er niet of dat wat er verkeerd gedaan is. Een algemene klacht was, dat het jaarverslag zo omvangrijk is, waar dan weer tegenover stond dat op bepaalde onderdelen men uitvoeriger ingelicht wenste te worden; het schipperen tussen voldoende informatie en beknoptheid, een vrijwel onoplosbaar probleem. Men vond de groei van het *ledenaantal* maar matig, een kleine 4.000 sinds 1961. Hierbij dient echter bedacht te worden dat in de jaren daarvoor geruime tijd het ledenaantal vrijwel niet was toegenomen.

T.a.v. de *gemeenschappen en werkgroepen* werd door het HB medegedeeld, dat besloten is de werkgroep Purmerend om te zetten in een gemeenschap. Uitvoerig werd ook stil gestaan bij het feit, dat in vroeger jaren optimistische verwachtingen over de groei van het aantal gemeenschappen is geuit, een optimisme dat niet gehonoreerd is. Wel is er een toename en versteviging van werkgroepen te constateren, wat niet in de laatste plaats te danken is aan de activiteiten van de tweede organisatie-secretaris.

Er was enige verwarring over de positie van de functionaris R. O. Battes, die werkzaam is t.b.v. het Steunfonds. Het betrof hier geen nieuwe functie, maar het vervullen van een vacature na het vertrek van de heer Andriessen.

Vrij uitvoerig werd ingegaan op het beleid van de redactie van *Mens en Wereld*. Daarbij kwam aan de orde dat er weinig of geen aandacht aan kunst was besteed, toch altijd nog ca 10 %, waaronder echter geen enkel kolommetje aan televisie. Wel was er veel aandacht voor filosofische publikaties, die echter niet direct tot de literatuur behoren en die vaak in filosofisch vakjargon geschreven zijn. Bij de spreker kwam duidelijk de wens naar voren naar een wekelijks familieblad, ruimer van omvang en populairder van opmaak en inhoud. Uit praktische overwegingen vroeg hij zich echter af of niet beter naar een goed maandblad van wat ruimere omvang gestreefd zou kunnen worden. Daarin zouden een aantal publikaties opgenomen, een telkens terugkerende opmerking die even zo vaak door het HB moet worden weerlegd door er op te wijzen dat elke publikatie haar eigen lezerskring heeft.

Scherp richtte de kritiek zich tegen het niet verschijnen van een publikatie over de organisatie binnen de hu-

Een andere hoek van het hoofdbestuur: (v.l.n.r.) J. Bijleveld; prof. dr. J. P. v. Praag; B. J. Max; H. Bosselaar; dr. H. Bonger; P. Spigt; dr. E. Nordlohne en prof. dr. B. W. Schaper. Aan de tafeltjes: D. d'Angremond, J. Pasman, mevr. v. Swol en J. v. d. Ban.

manistische beweging. Reeds op het congres in 1963 werd dit boekje toegezegd. Twee jaar later werd melding gemaakt van moeilijkheden.
Van hoofdbestuurszijde werd volmondig toegegeven dat dit een vervelende affaire is. Enige maanden geleden zijn echter de formulieren naar de betreffende organisaties gegaan. Wanneer het congres thans zou besluiten dit boekje niet meer uit te geven dan zou er een vrijwel onmogelijke situatie ontstaan. Zover wilde het congres het dan ook niet laten komen en thans kan in het najaar een boekwerkje over de humanistische beweging tegemoet gezien worden.
Een vertegenwoordigster van Den Helder besteedde uitvoerig aandacht aan de uitwerking van het op het vorige congres aangenomen voorstel over de bewapening. De discussie in Mens en Wereld vond zij volkomen onvoldoende, omdat de schrijvers er vanuit gegaan waren of er geen voorstel was aangenomen, de werkgroep Wereldpolitiek was opgeheven, duidelijke relaties met het Pugwash-comité kwamen niet uit de verf. Kortom, een uitgebreide voorlichting over dit toch zo uitermate belangrijke vraagstuk, laat staan enige stellingname was er in de afgelopen twee jaar door het Verbond niet geweest. Wel had spreekster lof voor de snelle en adequate reactie op de gebeurtenissen in Santo Domingo.

Kritisch was men ook gestemd ten aanzien van de communicatie van het D.B.-H.B. naar de gemeenschappen en de leden en omgekeerd. Toch werd deze kritiek niet door iedereen gedeeld omdat er wel degelijk ruimschoots opening van zaken wordt gegeven door het hoofdbestuur en het hoofdbestuur door middel van zijn functionarissen in ruime mate geïnformeerd is over hetgeen er leeft in de gemeenschappen en onder de leden voor zover dit blijkt op vergaderingen en bijeenkomsten van de gemeenschappen en gewesten. Communicatiestoornis en gebrek aan tijd, dat zijn wellicht de twee oorzaken van veel kritiek en wederzijds wanbegrip. Indien alle afgevaardigden werkelijk ingegaan waren op die punten uit het jaarverslag waarover ze graag opheldering hadden willen hebben of waarover zij van mening met het hoofdbestuur verschilden en wanneer het hoofdbestuur op zijn beurt op alle op- en aanmerkingen uitvoerig was ingegaan, dan zou alleen voor de behandeling van het jaarverslag en dat wil natuurlijk zeggen de behandeling van het beleid van de afgelopen twee jaar, zeker een dag of drie, vier uitgetrokken moeten worden. Hoofdbestuur noch congressisten zullen dit op kunnen brengen. Wellicht is te overwegen om in de toekomst de eerste ronde en vooral waar het betreft aanvullende informaties schriftelijk af te werken, zodat er enkele grote beleidszaken overblijven voor de discussie.

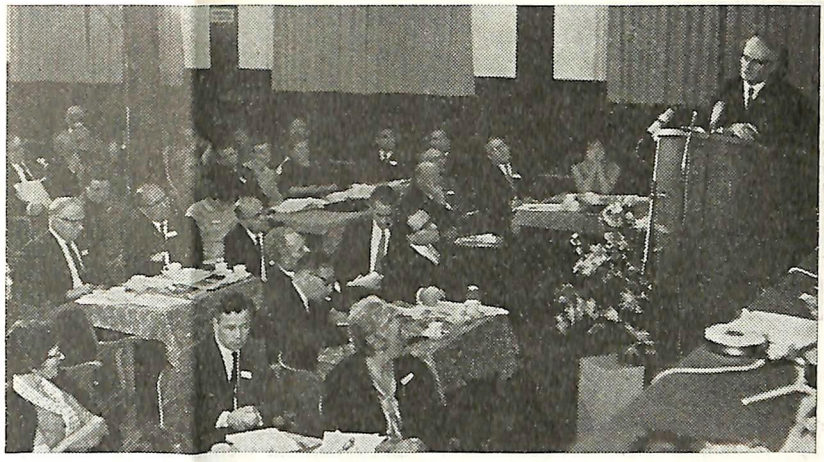

Een aandachtig gehoor tijdens één van de vele verdedigingen of aanvallen.

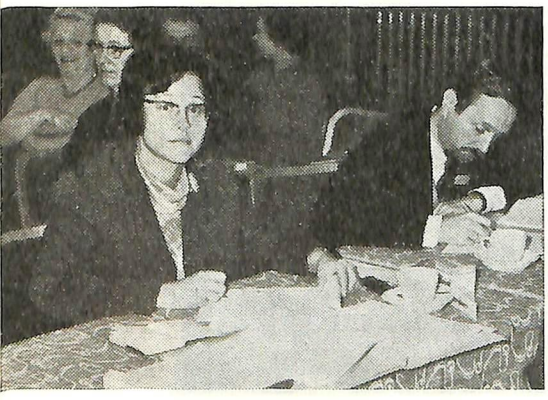

De notulisten mej. C. W. Kerkhof en L. Esmeyer in actie.

van voorstel tot besluit

Een congrescommissie had zich over het grote aantal voorstellen en amendementen gebogen teneinde tot een voor iedereen aanvaardbare werkwijze te komen. De kritiek op de werkwijze was vooral dat men voorstellen, die door het HB waren ontraden voor verdere afdoening naar dit hoofdbestuur verwees.
De hoofdmoten van agendapunt „voorstellen" betrof de wijzigingen van de statuten en de huishoudelijke reglementen en het voorstel en het beleidsvoorstel over de plaats en taak van het Verbond in de samenleving. Een ordevoorstel om eerst het beleidsvoorstel te bespreken en pas daarna de statuten en het huishoudelijk reglement werd verworpen. De congressisten konden zich met dit orde voorstel niet verenigen en zo werd dus op de zaterdagmiddag de statuten en reglementen gewijzigd en op de zondagmiddag werd het beleidsvoorstel aangenomen, waarbij amendementen werden aangenomen en andere verworpen.

Uitvoerig werd door het congres stilgestaan bij het instellen van een Verbondsraad, waarbij men vooral weinig heil zag in het benoemen van een aantal leden uit de kringen van de gewesten. Deze functioneren in het algemeen van slecht tot matig, waarom deze mensen dan in een Verbondsraad benoemen. Ook op de gewestelijke kaderconferenties, die hoofdzakelijk voor hen werden belegd, waren lang niet altijd alle gewesten vertegenwoordigd. Toch werd het pleit gewonnen door degenen, die meenden dat door hun een plaats in de Verbondsraad te geven, die gewesten een meer functioneel karakter krijgen in de organisatorische opbouw van het Verbond. Een ander punt was de benoeming van de redacteur van Mens en Wereld door het hoofdbestuur i.p.v. door het congres zoals tot nu toe het geval was. Verschillende argumenten en motieven vóór en tégen speelden in de discussie door elkaar. Enerzijds vonden de congressisten het plezieriger om iemand persoonlijk voor zijn beleid op een congres ter verantwoording te kunnen roepen, anderzijds meende vooral het hoofdbestuur dat het toch altijd in zijn geheel verantwoordelijk was en bleef voor de inhoud van het blad. Een argument van geheel andere orde van het hoofdbestuur was, dat men geen nieuwe redacteur had

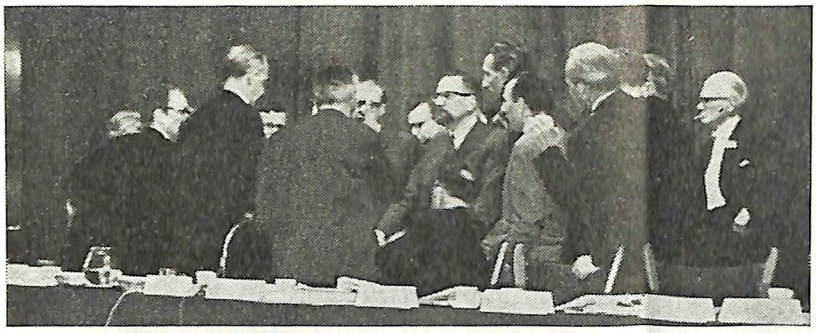

Het hoofdbestuur tijdens een van de weinige schorsingen in een andere formatie bijeen.

kunnen vinden. Toen er uiteindelijk een gevonden werd bleek deze het niet geheel zonder financiële vergoeding te kunnen doen. Het betreft hier dr. A. L. Constandse. Algemeen was men verheugd over het feit dat deze bekende spreker en publicist bereid gevonden was. Het principiële standpunt dat altijd door het Verbond is ingenomen en ook nu gehandhaafd blijft, namelijk dat bezoldigde functionarissen door het hoofdbestuur in dienst worden genomen en niet door het congres kunnen worden benoemd, kwam verder niet ter discussie.

Het voorstel over een beleidsnota leverde wel enige felle discussies op maar hoe belangrijk de punten op zichzelf ook waren, met de algemene strekking was men het eens en kon men elkaar ook vinden. T.a.v. de tijdsduur waarin een en ander gerealiseerd zou moeten worden, volgens voorstellers in een jaar, liet met name voorzitter Van Praag zich kritisch uit. Wilde men aan de belangrijkheid van het onderwerp recht doen, zo meende hij, dan moest men er toch minstens twee jaar voor uit trekken. De eerste nota's en documentatie zouden in oktober kunnen verschijnen, over circa een jaar zouden de reacties hierop moeten worden verzameld nadat de nota's in besturen, op ledenvergaderingen en in gespreksgroepen zijn besproken. Dan zou een concept integrale beleidsnota kunnen worden opgesteld, die wederom in den lande ter discussie zou moeten staan om dan uiteindelijk met een duidelijk congresvoorstel te kunnen komen. De redelijkheid hiervan werd wel ingezien alhoewel men het bleef betreuren, dat pas over twee jaar beslissingen genomen kunnen worden.

afscheid en hulde

Alvorens de voorzitter het congres besloot, richtte hij zich tot de scheidende hoofdbestuursleden, elf in getal. Onder deze elf is er een die sinds de oprichting onafgebroken lid is geweest van het HB. Prof. dr. G. Stuiveling. De anderen hebben langere of kortere tijd, met of zonder onderbrekingen deel uitgemaakt van het hoofdbestuur. Zij allen hebben binnen dit bestuur of juist daarbuiten, maar daarom niet minder waardevol voor het Verbond hun werkkracht en inzichten gegeven. Voorzitter Van Praag dankte hen daarvoor en had voor ieder van hen een persoonlijke karakteristiek. Behalve prof. Stuiveling en mevrouw Heroma keren niet meer in het hoofdbestuur terug mej. mr. J. J. Th. ten Broecke Hoekstra, de heren J. Bijleveld, drs. J. H. P. Colpa, E. T. Hoven, dr. E. Nordlohne, W. A. van Opijnen, prof. dr. B. W. Schaper, drs. D. de Vries en prof. dr. Libbe van der Wal. In een kort woord bedankte de laatste mede namens de anderen voor de woorden van de voorzitter en voor de buitengewoon prettige wijze waarop er altijd in het hoofdbestuur is gewerkt. Hij verhulde daarbij niet, dat er in toenemende mate de laatste jaren spanningen zijn opgetreden tussen het dagelijks bestuur en het hoofdbestuur, doordat het eerste wekelijks en het tweede maandelijks bijeen kwamen. Het dagelijks bestuur moest en kon ook vaak niets anders dan allerlei zaken — op overigens voortreffelijke wijze — regelen. Het hoofdbestuur kon dit allemaal niet altijd bijhouden en hij wenste daarom het komende hoofdbestuur in zijn nieuwe opzet veel sterkte.

Vervolgens memoreerde de voorzitter het feit dat wanneer het congres over twee jaar wederom bijeen komt, er twee functionarissen gepensioneerd zullen zijn: een unicum in het Verbond. Het betreft hier de heer P. W. van der Vliet en de eerste humanistische geestelijke raadsman ter wereld, D. Th. F. „Daan" d'Angremond. De voorzitter vertrouwde er op dat hij zowel op de scheidende hoofdbestuursleden als functionarissen van tijd tot tijd een beroep mag doen als dat nodig mocht zijn. Alle scheidenden ontvingen een denderende ovatie van een staand publiek.

thema en teach-in

In bovenstaande impressies is niets geschreven over hetgeen dit congres onderscheidde van de zestien voorgaande congressen, nl. dat ongeveer de helft van de tijd is besteed aan een thema. Aan de hand van de preadviezen en discussievragen werd er in tien groepen uitvoerig van gedachten gewisseld op de zaterdagavond. Dankzij een bijzondere inspanning van het centraal bureau werden de verslagen van alle tien groepen nog dezelfde nacht vermenigvuldigd evenals de voortreffelijke samenvatting van W. Coenders. Hij was daar rond het middernachtelijk uur mee begonnen, hetgeen echter geen afbreuk heeft gedaan aan helderheid en overzichtelijkheid. Op de zondagochtend kregen de congresgangers de keurig gestencilde papieren in handen. Wel wekte een kleine nachtelijke verschrijving enige hilariteit: „Vertrouwen in menselijke vermogens. Bereidheid alles erotisch te beschouwen en zo nodig te herzien. Afwijzing van vaste dogma's en regels".

Onder de slagvaardige leiding van mr. M. G. Rood werd begonnen met een forumdiscussie tussen de heren prof. Kooy, Neervoort en Spigt, waaraan na enige tijd ook de deelnemers in de zaal konden deelnemen. Alhoewel niet geheel een teach-in, kwam er toch een veelheid van meningen naar voren en werd er bijzonder veel overhoop gehaald. De samenvatting van de heer Coenders vindt u reeds elders in dit nummer. Hopelijk is het t.z.t. mogelijk, de inleidende woorden van mr. dr. Roethof op zaterdagavond, de verslagen van de werkgroepen en een verslag van de discussies en van de algehele samenvatting van prof. dr. Brandt Corstius te publiceren. Het zal zeker alleszins de moeite waard zijn.

M.W.V.

International Humanism

drie-maandelijks orgaan van de *International Humanist and Ethical Union.*

Prijs *f* 3,60 per jaar.

Proefnummers verkrijgbaar bij het bureau van de IHEU, Oudegracht 152, Utrecht.

Het zondagochtendforum: (v.l.n.r.) prof. dr. A. G. Kooy, forumleider mr. M. G. Rood, C. Neervoort en J. Spigt.

PLAATS EN TAAK

van het HUMANISTISCH VERBOND in de NEDERLANDSE SAMENLEVING

Tijdens het congres is over dit thema uitvoerig gediscussieerd, eerst in een tiental gespreksgroepen op de zaterdagmorgen nadat Mr. dr. H. J. Roethof aan het eind van de middagzitting nog eens de hoofdpunten belicht had. Van deze gesprekken zijn korte verslagen gemaakt. Op de zondagmorgen heeft W. Coenders in een toespraak deze samengevat en deze samenvatting laten we hieronder schematisch volgen. Vervolgens heeft een forum onder voorzitterschap van Mr. M. G. Rood en bestaande uit de schrijvers van het preadvies en de commentaren de heren Prof. Dr. G. A. Kooy, G. Neervoort en P. Spigt hierover onderling gediscussieerd, waarna deelnemers aan het congres de gelegenheid hadden vragen en opmerkingen tot het forum te richten. Hiervan werd ruimschoots gebruik gemaakt.

Tenslotte heeft prof. dr. J. C. Brandt Corstius nog een afsluitende rede gehouden.

Het is de bedoeling dat een en ander in een bundel zal worden samengebracht en uitgegeven, om als materiaal te dienen voor de voortzetting van het gesprek in de gemeenschappen.

Een heer die sprak over foetussen en zo.

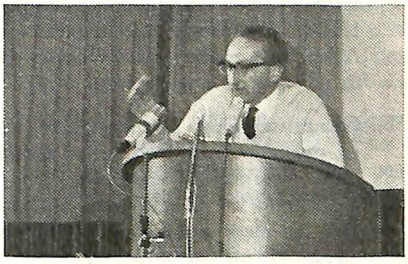

samenvatting van w. coenders

Een dame die zich beklaagde dat er bij de pre-adviezen en in het forum geen vrouwelijk geluid gehoord was.

1. Er bleek naast instemming, veel neiging tot twijfel en voorzichtigheid. Herkenbaarheid behoeft niet door uiterlijkheden te blijken (uiz. bevolkingsadministratie).
   Verschil in uitgangspunt is als zodanig niet herkenbaar.
   Eventuele herkenbaarheid geldt niet alleen voor georganiseerd humanisme.

   Humanistische kenmerken:
   - uitgaan van mens, van gewone menselijkheid;
   - openheid, non-conformisme;
   - eigen overtuiging discutabel;
   - verdraagzaamheid;
   - neiging tot redelijk compromis (werd betwijfeld).

   Het kenmerkende is niet altijd onderscheidend.
   Veel van deze kenmerken gelden ook voor tal van Christenen, temeer nu de kerk „humaniseert".
   Streven naar herkenbaarheid is daardoor zinloos.
   Anderen: juist de erkenning van het gemeenschappelijke is kenmerkend voor de humanist (menselijke socialiteit). Daaraan kan de ander zich herkennen, dat betekent werfkracht.
   Bewust-zijn van eigen identiteit moet leiden tot herkenbaarheid.
   Eveneens: een juiste taakvervulling van het H.V. leidt onontkoombaar tot duidelijke eigen aanpak.
   (Ook al zou herkenbaarheid wenselijk en mogelijk zijn, dan niet door geijkte antwoorden op vragen van feestviering en leedverwerking).

2. Duidelijke presentatie zou humanisering ook van kerk kunnen stimuleren. Terzijde: Ook de erkenning niet op alle vragen antwoorden te hebben, vindt vooral bij de jongeren waardering.
   Waarschuwingen:
   Al te bewust provocatief of agressief, streven naar meer herkenbaarheid

kan leiden tot: hoogmoed, isolement, het versterken van verdwijnende scheidslijnen, woordenkraam, sekte-vorming, verzuiling.
Geeft het streven naar volledig mens-zijn (resp. het volledig taakvervullen door het H.V.) niet „vanzelf" (als — onbewust — bij-product) duidelijke herkenbaarheid?

3. Nodig is: pragmatische aanpak, planning van prioriteiten.
Verdwijnen moet image van saai en moralistisch.
Meer aandacht voor:
bezinning op eigen grondslagen
(ook i.v.b. geestelijke verzorging);
bezinning op vredesvraagstuk;
houding t.o.v. verruiming samenleving;
voortgang Bihar-project;
hum. vorming jongeren buiten m.o.;
Desnoods minder energie voor geestelijke verzorging.
Methoden: te intellectualistisch en daardoor voor velen onherkenbaar; meer popularisering, beleving (andere technieken, rollenspel b.v.) meer te richten op jongeren.

4. Wat is eigenlijk communicatie ter bevordering der herkenning?
Gemeenschappen beseffen te weinig van problematiek waarmee H.V. worstelt.
H.B. heeft te weinig belangstelling voor wat in gemeenschappen leeft, (zou ook bij voorbereiding van H.V. uitspraken van belang zijn).

5a. Erkenning is er wel, zij het dan landelijk.
De plaats is minder betekenend dan de landelijke o.m. door gebrek aan zelfbewustzijn en geschikte mankracht.
H.B. haalt waardevolle mensen weg.
Aanbod is gering I.h.a. weinig lieden voor gemeenschapstaken te vinden. Verg.: Kabinetscrisis.

5b. Gemeenschappen doen te weinig aan werkelijke bezinning op grondslagen en geven beleving (toneel, literatuur) te weinig kans.
Lijken vaak duf, vermolmd.
Te weinig initiatief, slechte strategie.
Zouden meer in plaatselijk leven moeten meedenken en -doen (b.v. voorzieningen nieuwe wijken).
Meer differentiatie (kleur creatieve groepen, maar ook grotere groepen, waar vooral sfeer telt).
Administratief-organisatorisch werk vraagt te veel tijd.

6. Full-time zouden i.p.v. landelijke, gespecialiseerde meer regionale, allround krachten moeten zijn ter stimulering en begeleiding van gemeenschappen (ook bij talentenjacht).
Niet aarzelen geijkte werkwijzen te liquideren bij onvoldoende belangstelling.

STICHTING STEUNFONDS PRAKTISCH HUMANISME AMERSFOORT

GIRO 6168

UIT DE GEWESTEN

Friesland bereidt een familiedag voor op zondag 4 juni te houden in Leeuwarden, maar gezamenlijk per boot vanaf Sneek. In het gewestblad De Schakel wordt de gehouden enquête besproken, die een aantal belangrijke gegevens heeft opgeleverd.

Noord-Holland heeft een studiedag op 21 mei in Purmerend. Onderwerp: Het Protest.

Overijssel had een familiedag in Bornerbroek in het Natuurvriendenhuis „Krikkenhaar". Optreden van de voorzitter van Deventer, W. Coenders, een dansgroep en van de Almelose jongeren met een creatief spel.

(Vraag van de redacteur van „In en Om": waarom moet hij dat zelf uit allerlei gemeenschapsblaadjes opvissen? De gewesten hebben toch ook een secretariaat, die hem op de hoogte kunnen stellen).

Redacties in gesprek: de scheidende redacteur van Mens en Wereld, dr. H. Bonger in gesprek met de redacteur van het humanistische jongerentijdschrift Libertijn, A. van Hees.

RADIO-AMATEURS GEZOCHT

De organisatie-secretaresse van onze Internationale, Mevr. J. W. F. Klein-von Baumhauer, ontving een brief van een Amerikaanse geestverwant, die werkzaam is bij het consulaat in Tanger (Marokko). Dat is niets bijzonders, er worden zoveel brieven ontvangen. Maar deze man wil graag eens contact hebben met Nederlanders en dan wel via de ether. Hij is nl. radio-amateur en neemt aan, dat die ook onder de leden van het Verbond wel zullen bestaan. Het moeten dus mensen zijn, die zelf mogen uitzenden. Die zullen dan ook wel begrijpen, wat hij in zijn brief schrijft, n.l. „operating SBB on the 20, 15 en 10 meter bands and can meet any schedule time, convenient to any interested „Ham" during suitable periods of propagation between Tangier and Europe".

Wie dit vakjargon begrijpt en belangstelling heeft, wordt verzocht zich in verbinding te stellen met Mevr. Klein, p.a. IHEU, Oudegracht 152 te Utrecht.

HUMANISTISCH OPLEIDINGSINSTITUUT

roept gegadigden op
voor opleiding tot:

A: Geestelijk raadsman
B: Docent humanistisch vormingsonderwijs

TIJD EN PLAATS:	De cursus duurt twee jaar. De colleges worden gegeven te Utrecht, 's zaterdags om de veertien dagen van 14.00 uur tot 18.00 uur. Vakantie van 1 juli tot 1 september.
VAKKEN ZIJN O.A.:	Humanistiek, filosofie, andragogiek/pedagogiek, groepswerk, kennis van de Bijbel, van het Christendom en van de niet-christelijke religies.
VEREISTEN:	Middelbare schoolopleiding, en enige jaren voortgezette studie — leeftijd 25 tot 35 jaar — humanistische levensovertuiging. Een commissie van toelating beoordeelt de persoonlijke geschiktheid van de kandidaat.
MOGELIJKHEDEN:	Na de studie bestaat de mogelijkheid om als vrijwilliger of als beroepskracht werkzaam te zijn.
CURSUSGELD:	Het cursusgeld bedraagt *f* 400,— per jaar.
INLICHTINGEN EN AANMELDINGEN:	Bij het Humanistisch Opleidingsinstituut, postbus 114, Utrecht. Tel. (030) - 24641.

UIT DE GEMEENSCHAPPEN

Zeeuws Vlaanderen, met een groot gebied en weinig mankracht, is gelukkig bezig zich uit het isolement te verlossen. Daarbij speelt een belangrijke rol dat de voorzitter en een lid de HOI-cursus in Utrecht volgen en op die manier met hun neus op de feiten geduwd worden. Vandaar dan ook pogingen om enkele studiegroepen te vormen.

Maar liefst drie lezingen over muziek in *Vlaardingen* van de middeleeuwen tot heden, waarbij platen gedraaid werden en de belangstelling opmerkelijk groot was.

Pogingen om in *Maassluis* een werkgroep te krijgen zijn al geruime tijd aan de gang, maar of het er van komt is nog niet zeker.

In *Woerden* werden twee gesprekken gehouden, waar nog al wat leden en belangstellenden op afgekomen waren. Misschien groeit dit verder uit.

Utrecht heette een nieuwe voorzitter welkom. De districten van deze gemeenschap blijven hun maandelijkse gespreksavonden houden.

In *Bilthoven* werd de reeks bijeenkomsten besloten met een lezing van Dr. H. Herbers over de huidige mentaliteit in Duitsland. Hij heeft door zijn veelvuldige contacten geen pessimistische kijk op de ontwikkeling, ook door de houding van de jeugd.

Het blad van *Amersfoort* heeft een nieuw jasje gekregen en ziet er daardoor heel wat smakelijker uit. De voorzitter preludeert al op het winterprogramma, waarbij gestreefd zal worden naar de aktualiteit.

De bestuursmoeilijkheden in *Den Helder* zijn opgelost, hetgeen een gelukwens waard is. Of het daardoor komt weten we niet, maar het ledental stijgt.

Dat laatste blijkt ook het geval in *Alkmaar*. We troffen in het laatste maandbericht een lijst aan met 20 namen.
De jaarvergadering in *Zaandam* was een feestelijke bedoening. En wat het ziekenbezoek betreft, via de huisomroep hebben ook humanisten de gelegenheid hun patiënten in het nieuwe streekziekenhuis toe te spreken.

Haarlem en *Zandvoort* gaan als goede buren wat nauwer samenwerken. Over en weer worden de contactbladen gezonden, zodat men van elkaars activiteiten op de hoogte is.

In *Eindhoven* werden de ouderen door de jongeren uitgedaagd, niet alleen om kennis te maken, maar ook om van elkaars opvattingen kennis te nemen.

Arnhem poogt leden, die in de omgeving wonen, meer bij de zaak te betrekken. Er was al een redelijk goed bezochte bijeenkomst in Ellecom, terwijl ook Oosterbeek op het programma staat.

Het bestuur van *Almelo* heeft een adres aan B & W gezonden, omdat het er niet mee eens is, dat een wijkcentrum op een zeer smalle kerkelijke basis subsidie verdient. Het bestuur dringt aan op het betrekken van alle groepen in de plannen.

Drachten heeft afscheid genomen van zijn secretaris de Roo, die na vanaf 1949 deze functie te hebben waargenomen, het nu wel welletjes vond. En om de bijeenkomsten wat op te luisteren heeft zich een muziekgroepje gevormd.

ORIËNTATIE

In deze serie is weer een nieuw deeltje uitgekomen, t.w.

AUTONOMIE

Thans zijn in deze twee series van vijf brochures reeds verschenen:

I. Huwelijk en gezin
   1. Verkering en verloving
   2. Trouwen
   3. Gezinsvorming en opvoeding
   4. Het gemengde huwelijk
   5. Gezin en maatschappij

II. De mens en zijn wereld
   1. Atoom en kosmos
   2. Existentie
   3. Evolutie
   4. Autonomie

De prijs per serie bedraagt *f* 2,50. U kunt deze bestellen door storting of overschrijving op girorekening no. 30 49 60 t.n.v. het Humanistisch Verbond te Utrecht. Op het girostrookje te vermelden: „Oriëntatie I en/of II".

Humanistische Correspondentiekring

voor huwelijkscontacten

opgericht door het Humanistisch Verbond, verleent bemiddeling bij het leggen van contacten tussen personen, die een huwelijkspartner zoeken.

Inlichtingen postbus 210, Utrecht. Gaarne 30 cent aan postzegels insluiten.

Voor deze zomer staan de volgende aktiviteiten op het programma:

A. *Kinder- en jongerenkampen.*

1. Voor 10-12 jarigen van 1-8 juli in Vierhouten op het terrein van de Stichting „Zon en Vrijheid".

   De omgeving is uitermate geschikt om te klimmen, wandelen, hollen, speuren, bouwen, spelen en wroeten, als het droog is. Bij regen zal, onder beschutting van een grote tent, het kreatieve talent in het plak-klei-zing- en toneelgenre alle kansen geboden worden, terwijl ook verwoede schakers of lezers een plekje kunnen krijgen. De moderne akkommodatie van het terrein, wasgelegenheden, douches enz. lijken een goede garantie dat de zonen en dochters, na een week kampmens te zijn geweest, weer in herkenbare staat zullen worden afgeleverd.
   Prijs *f* 60,— plus reiskosten heen en terug.

2. Voor 13-15 jarigen twee tentenkampen op Texel. Duur 12 dagen.
   1e kamp van 3 t/m 14 juli, 2e van 31 juli t/m 11 augustus. De tentenkampen kenmerken zich door een sportief en eensgezind samenzijn. Er wordt geslapen in drie-persoons tenten, terwijl een grote tent bij slecht weer een onderkomen verschaft. Het sportieve element uit zich in zwemmen, wandel- en fietstochten, de eensgezindheid in het samen zorgen voor de maaltijden, het afwassen en in zang en spel.
   Prijs *f* 100,— plus reiskosten heen en weer naar de Cocksdorp.

3. Voor 16 en 17 jarigen 2 trektochten per fiets.
   a. Door Engeland van 1 t/m 16 augustus.
   b. Door Frankrijk van 4 t/m 19 juli.

Inschrijving voor alle tochten en folders verkrijgbaar bij mej. A. Verwaal, Kastelenplantsoen 58, Utrecht.

B. *Vlieg-bootreis naar Noorwegen.*

Voor deze reis van 6 t/m 19 augustus nog enkele plaatsen vrij. Kosten *f* 675,—.
Men kan zich opgeven (liefst per omgaande) bij de heer G. Blöten, Julianaweg 4, Utrecht, tel. 030-800 48.

Uw taak: hun toekomst!

Centrum voor Humanistische Vorming

Bijdrage: f 3.75 per jaar.
Giro 60 84 68, t.n.v. het Centrum, Oudegracht 152, Utrecht.

INTERNATIONAAL HJB-KAMP OP TEXEL

Op het noordpuntje van Texel organiseert de H.J.B.-Nederland van 15 tot en met 29 juli 1967 een tentenkamp.
We organiseren dit kamp met een tweeledig doel: in de eerste plaats gaan we vakantie houden en in de tweede plaats gaan we het internationale humanistische jongerencongres bespreken, dat in 1968 te Brussel zal worden gehouden.
Voor het vakantie houden hebben we de eerste negen dagen gepland, dus van 15 tot en met 23 juli; ook alle niet-Nederlandse H.J.B.-ers nodigen we hiervoor van harte uit. De almanak voorspelt ons mooi weer, het strand is vlakbij en we organiseren zo nu en dan een programmapunt. (Sluftervallei, Texel's Museum).
Van 23 tot en met 29 juli willen we overleggen over het jongerencongres '68. Hiervoor verwachten we uit alle landen die aan het congres wensen deel te nemen een afvaardiging om van gedachten te wisselen over: wat verwachten we van het congres, wie komen er en over welk thema zullen we het hebben. Als de tentenaccomodatie toereikend is, zijn ook niet-vertegenwoordigers welkom.
We stellen het zeer op prijs uit alle landen met humanistische jongeren enkele deelnemers te ontvangen.
Wie voor dit kamp belangstelling heeft leze onderstaande gegevens.
Op het gereserveerde terrein zijn tenten en is kookgerei aanwezig. Zelf meenemen: eetgerei, toiletspullen, (zwem)kleding, slaapzak en als je wilt een eigen tent.
De deelnemersprijs bedraagt voor de eerste negen dagen Hfl 55,—, voor de zes dagen Hfl 37,50 of Hfl 8,— per dag.
Bij de bedragen zijn kosten voor overnachten, eten en excursie inbegrepen; korting voor zelf meegebrachte tenten kan niet worden verleend.
Het Nederlandse correspondentieadres voor alle kampzaken is:
Mejuffrouw I. Dekker, Olivier van Noortstraat 4, Hilversum, telefoon: (02950) 40815.
Iedere belangstellende kan hier nadere gegevens krijgen of zich opgeven.
Het adres van het kampeerterrein is: „Sluftervallei", Eigenaar: J. M. Reuvers, Duinweg, de Cocksdorp, Texel.
H. J. B.-Nederland: Paul Postma (voorz.).
Voor alle duidelijkheid: Nederlandse geïnteresseerde jongeren, zowel HJB-ers als *jonge leden* van H.V.-jongerengroepen en leden van „Socrates" kunnen uiteraard het internationale deel van het kamp op Texel van 23 t/m 29 juli meemaken.

LIBERTIJN

Humanistisch Jongerentijdschrift
Jaarabonnement f 5.75
Postgironr. 1382777
Adm.: Mej. Th. van Beek
Postjeskade 43 I - Amsterdam

De smakelijke en welvoorziene brochuretafel genoot aller aandacht en er werd goed verkocht.

CONGRESBESLUITEN

genomen op het 17e congres van het

HUMANISTISCH VERBOND

utrecht, 15 en 16 april 1967

over de statuten

Het congres enz.

besluit tot de volgende wijzigingen van de *Statuten*

Artikel 4:
4. het geven van geestelijke vorming en geestelijke verzorging.

Artikel 5:
1. Het Verbond heeft plaatselijke gemeenschappen. Deze hebben hun werkterrein uitsluitend binnen geografische grenzen, waarvan de vaststelling wordt geregeld onder goedkeuring van het hoofdbestuur. Een congres kan bijzondere groeperingen van leden erkennen.
2. Vertegenwoordigers van de gemeenschappen komen in congres bijeen, dit congres is als zodanig de hoogste instantie van het Verbond. Op het congres worden de leden van het hoofdbestuur en van de verbondsraad benoemd en worden de statuten en reglementen van het Verbond vastgesteld, voorzover die vaststelling wat de reglementen betreft niet aan het hoofdbestuur is gedelegeerd.

Artikel 6:
3. Het lidmaatschap eindigt door overlijden, opzegging of royement.

4. Opzegging van het lidmaatschap kan te allen tijde geschieden bij de secretaris van de plaatselijke gemeenschap waartoe het lid behoort, of bij de secretaris van het hoofdbestuur. Over het lopende boekjaar blijft contributie verschuldigd.

5. Royement is mogelijk:
a. in geval van wanbetaling
b. indien een lid zich niet houdt aan de statuten of reglementen of handelt in strijd met de belangen van het Verbond.

4. (oud) wordt 6.
5. (oud) wordt 7.

Artikel 8:
1. Eerste alinea wordt: Tenminste eenmaal per twee jaar wordt, in de maand april, mei of juni een landelijk congres gehouden.

2. vervalt (is opgenomen in art. 5)
3. vervalt
4. wordt lid 2

Artikel 9:
1. Het aantal namens de gemeenschappen uit te brengen stemmen en de vertegenwoordiging van de gemeenschappen op een congres, worden bij huishoudelijk reglement geregeld.

Artikel 10:
in de voorlaatste regel in plaats van:
de ondervoorzitter: een ondervoorzitter.

Artikel 11: (nieuw)
In de periode tussen twee congressen zal het hoofdbestuur regelmatig overleg plegen met de Verbondsraad. Op het congres kunnen zaken ter afhandeling naar de verbondsraad worden verwezen en bevoegdheden aan de verbondsraad worden gedelegeerd. Samenstelling en werkwijze van de verbondsraad worden bij huishoudelijk reglement nader geregeld.

Artikel 11 wordt artikel 12:
Het hoofdbestuur is bevoegd, functionarissen aan te stellen, te instrueren, te schorsen en te ontslaan en hun dienstvoorwaarden en rechtspositie te bepalen.

Artikel 12 wordt artikel 13:
1. Na verkregen toestemming van het hoofdbestuur kunnen leden, woonachtig in of nabij een bepaald gebied, zich tot een gemeenschap constitueren.

6. Na verkregen toestemming van het hoofdbestuur kan een aantal gemeenschappen overgaan tot vorming van een federatie of van een gewest.
De vormen en de bevoegdheden van federaties en gewesten worden bij reglement door het hoofdbestuur vastgesteld.

art. 13 wordt art. 14

art. 14 wordt art. 15

art. 15 wordt art. 16

(Onder voorbehoud van eventuele tekstwijzigingen verband houdende met het verlenen van de Koninklijke goedkeuring).

over het huishoudelijk reglement

Het congres enz.

besluit tot de volgende wijzigingen van het Huishoudelijk reglement

Hoofdbestuur

Artikel 1:
Het hoofdbestuur zal uit vijftien leden bestaan.

Artikel 2:
Het hoofdbestuur is samengesteld uit: een voorzitter, een of meer ondervoorzitters, een secretaris, een of meer 2e secretarissen, een penningmeester, een of meer 2e penningmeesters en gewone leden.
De voorzitters, de secretarissen en penningmeesters worden in funktie gekozen.

Artikel 4:
Er is een dagelijks bestuur bestaande uit tenminste drie leden waaronder de voorzitter, terwijl het hoofdbestuur de andere leden uit zijn midden aanwijst. Het treedt op in zaken van dringende spoed en overigens in zaken waartoe het door het hoofdbestuur gemachtigd is.

Artikel 5:
1. Het hoofdbestuur wordt zo vaak als nodig blijkt ter vergadering bijeengeroepen. De voorzitter is gehouden zo spoedig mogelijk een vergadering bijeen te roepen op schriftelijk verzoek van tenminste vier hoofdbestuursleden.

2. In tussentijdse vacatures met betrekking tot in funktie gekozen leden, wordt door het hoofdbestuur uit zijn midden voorzien. De verbondsraad is overigens bevoegd nieuwe hoofdbestuursleden aan te wijzen ter voorziening in ontstane vacatures.

Artikel 6 (oud): vervalt

Artikel 7 wordt artikel 6

Artikel 8 wordt artikel 7 en als volgt te lezen:
1. Het hoofdbestuur kan onderdelen van zijn taak delegeren aan een of meer uit zijn midden gevormde afdelingen.
2. Voor onderdelen van het werk van het Verbond kan het hoofdbestuur commissies benoemen waarin als regel tenminste één hoofdbestuurslid zitting zal hebben.
3. Een ingevolge lid 2 van dit artikel benoemde commissie is ten aanzien van zijn werkzaamheden verantwoording schuldig aan het hoofdbestuur.

Artikel 8:

1. Door het hoofdbestuur benoemde functionarissen wonen desgevraagd vergaderingen van hoofdbestuur en verbondsraad, alsmede congressen bij en hebben daarin als dan adviserende stem.

2. Het hoofdbestuur kan functionarissen benoemen wier taak zich beperkt tot het geografisch gebied van een gemeenschap, gewest of federatie, dan wel tot meerdere van deze eenheden. Een zodanige benoeming, alsmede alle overige besluiten ingevolge art. 12 van de statuten, vinden als dan slechts plaats in overleg met de besturen van de betrokken eenheden.

Congres

Artikel 9:

Behoudens het bepaalde in artikel 8 lid 2 van de Statuten wordt de datum waarop een congres gehouden wordt tenminste zes maanden tevoren aan de gemeenschappen bekend gemaakt.
Tot zestien weken voorafgaande aan de eerste van de maand waarin een congres gehouden wordt kunnen door het hoofdbestuur en de gemeenschappen voorstellen worden ingediend. Het hoofdbestuur brengt deze voorstellen, alsmede de candidaatstelling voor het hoofdbestuur en de verbondsraad voor zoveel nodig voorzien van een pre-advies binnen vier weken na dit tijdstip ter kennis van de gemeenschapsbesturen. Tot zes weken voorafgaande aan de eerste van de maand waarin het congres gehouden wordt kunnen door het hoofdbestuur en de gemeenschappen amendementen op eerder gedane voorstellen alsook tegencandidaten worden ingediend.
Voorstellen, amendementen of candidaatstellingen, ingediend na de genoemde termijnen, maken geen onderwerp van behandeling uit, tenzij het congres met tenminste 2/3 der door de afgevaardigden uitgebrachte stemmen daartoe besluit. Uiterlijk vier weken voor de datum van het congres wordt de beschrijvingsbrief rondgezonden aan de gemeenschapsbesturen, waarin, behalve de hiervoor genoemde voorstellen en amendementen en candidaatstellingen, worden opgenomen de stukken, genoemd in art. 8, lid 1 van de Statuten.

Artikel 10:

1. Het hoofdbestuur kan desgewenst vóór een congres een congrescommissie bijeenroepen bestaande uit de voorzitters van de gewesten en de federaties, en aan deze commissie verzoeken aan het congres een advies uit te brengen over de wijze van behandeling door het congres van de ingediende voorstellen en amendementen.

2. Elke gemeenschap die een voorstel heeft ingediend is gerechtigd een vertegenwoordiger aan de beraadslagingen van de commissie deel te doen nemen. Amendementen worden in dit verband niet als voorstellen beschouwd.

3. De leiding van de beraadslagingen berust bij een lid van het hoofdbestuur. Daarnaast kunnen ook andere hoofdbestuursleden aan de beraadslagingen deelnemen.

Artikel 11:

1. Iedere gemeenschap kan zich in een congres door twee of meer afgevaardigden, tevens leden der gemeenschap, doen vertegenwoordigen. Elke afgevaardigde moet voorzien zijn van een geloofsbrief, waarin aangegeven wordt hoeveel stemmen door hem/haar worden uitgebracht. Hij/zij treedt op zonder bindend mandaat.

2. Het aantal afgevaardigden, dat door een gemeenschap naar een congres kan worden afgevaardigd, wordt berekend naar het aantal leden, dat de gemeenschap op 1 januari van het jaar, waarin het congres gehouden wordt, telt. Wanneer dit aantal minder dan 300 bedraagt kunnen twee leden worden afgevaardigd, bedraagt het 300 of meer, doch minder dan 1.000 dan kunnen drie afgevaardigden worden aangewezen; bedraagt het 1.000 of meer, doch minder dan 2.000 dan kunnen vier afgevaardigden worden aangewezen, en vervolgens kan voor elk duizendtal boven de 1.000 één lid meer worden afgevaardigd.

CONGRESBESLUITEN

3. Het aantal stemmen, waarop een gemeenschap ten congresse recht heeft wordt eveneens berekend naar het aantal leden, bedoeld in het vorige lid. Het bedraagt voor iedere gemeenschap twee, vermeerderd met één voor elk honderdtal leden.
4. vervalt.

Artikel 10 (oud)

Artikel 11 (oud) vervalt.

Verbondsraad

Artikel 12:

1. De verbondsraad bestaat behalve uit de leden van het hoofdbestuur, uit:
a. een aantal leden overeenkomende met het dubbele van het aantal gewesten en federaties, waarvoor elk gewest en elke federatie twee candidaten, leden van het Verbond en woonachtig in zijn werkgebied kan stellen. Blijft een gewest of federatie in gebreke terzake van het stellen van candidaten, dan kan het hoofdbestuur voor de overgebleven vacatures candidaten stellen.
Elke gemeenschap is gerechtigd tegen enige candidaat een tegencandidaat te stellen, welke echter woonachtig dient te zijn in het werkgebied van hetzelfde gewest of dezelfde federatie als de candidaat waartegen hij gesteld wordt.
b. tien leden, waarvoor het hoofdbestuur candidaten stelt. Elke gemeenschap is gerechtigd tegen enige candidaat een tegencandidaat te stellen.

2. De benoeming van de leden van de verbondsraad geschiedt voor de periode tussen twee congressen.

3. De verkiezing van de leden van de verbondsraad geschiedt volgens het in art. 3 genoemde verkiezingsreglement.

4. De verbondsraad vergadert als regel driemaal per jaar onder leiding van de voorzitter van het hoofdbestuur.

Artikel 13: vervalt

Artikel 14: vervalt

Plaatselijke Gemeenschappen

Artikel 15 wordt artikel 13.

Artikel 16 wordt artikel 14:

1. De gemeenschappen zijn verplicht:
a. aan het hoofdbestuur kennis te geven van veranderingen in haar bestuur.
b. het hoofdbestuur op de hoogte te houden van alle veranderingen in de ledenlijst en van adresveranderingen van de leden der gemeenschap.
c. aanwijzingen van het hoofdbestuur omtrent de organisatorische gang van zaken in de gemeenschap op te volgen.
d. benoeming van geestelijke raadslieden, hoofden ziekenbezoek en vormingsleiders aan de goedkeuring van het hoofdbestuur te onderwerpen.
e. besluiten tot aan- en verkoop en bezwaring van onroerende goederen als ook tot het aangaan en verstrekken van een geldlening aan de goedkeuring van het hoofdbestuur te onderwerpen.
f. jaarlijks vóór 1 april aan het hoofdbestuur toe te zenden:
1. een verslag over de werkzaamheden der gemeenschap in het afgelopen kalenderjaar;
2. de rekening en verantwoording over het beheer der gemeenschapsgelden gedurende het afgelopen kalenderjaar;
3. de begroting voor het lopende kalenderjaar.
g. bij opheffing alle bezittingen en archiefstukken af te dragen aan het hoofdbestuur.

2. De gemeenschappen hebben het recht van een besluit van het hoofdbestuur ten aanzien van de punten c, d en e in beroep te komen bij de verbondsraad; het beroep heeft geen opschortende werking. Zowel gemeenschappen als hoofdbestuur kunnen daarna beroep instellen op het eerstvolgende congres.

Artikel 17 wordt artikel 15:
De penningmeesters der plaatselijke gemeenschappen dragen zorg voor de inning der contributie, verschuldigd door leden der gemeenschappen.
Ze dragen van kwartaal tot kwartaal, binnen 14 dagen na het verstrijken van een kwartaal, dat deel der geïnde contributie aan de penningmeester af, dat krachtens art. 16 van dit reglement aan de centrale kas dient te worden afgedragen.

Financiën

Artikel 20 wordt artikel 16:
1. De leden betalen een contributie in verhouding tot hun inkomen, met dien verstande, dat echtparen hetzelfde betalen als alleenstaande personen.

2. De contributie bedraagt tenminste ƒ 10,— per jaar vermeerderd met, als richtlijn ½ % van hetgeen het inkomen een bedrag van ƒ 4.000,— per jaar te boven gaat.

3. Het gemeenschapsbestuur kan ten aanzien van de onder lid 2 genoemde contributie indien deze de financiële draagkracht van een lid te boven gaat, goedkeuring hechten aan de vaststelling op een lager bedrag.

4. Van het contributie-inkomen van een gemeenschap wordt aan de centrale kas afgedragen 60 %, welk percentage kan dalen tot 50 % indien het ter beschikking van de gemeenschap blijvende deel van het contributie-inkomen minder zal zijn dan ƒ 250,— per jaar. Bovendien draagt iedere gemeenschap jaarlijks 2½ % van het contributie-inkomen af aan het gewest waartoe deze behoort.

5. Het congres is bevoegd de afdracht van de gemeenschappen aan het hoofdbestuur voor bepaalde jaren op een ander percentage vast te stellen. Een daartoe strekkend voorstel is onderhevig aan dezelfde bepalingen als in art. 8 voor congresvoorstellen zijn vermeld.

6. Het hoofdbestuur is bevoegd aanvragen van gemeenschappen of federaties tot verlening van een bijdrage uit de centrale kas ten behoeve van bijzondere groeperingen binnen de aanvragende gemeenschap of federatie in te willigen en voorwaarden aan de verlening van dergelijke bijdragen te verbinden.

Artikel 21 wordt artikel 17:
1. Vrijwillige bijdrage, schenkingen en legaten aan de plaatselijke gemeenschappen komen tot een bedrag van ƒ 250,— per bijdrage, schenking of legaat ten goede aan de kas der plaatselijke gemeenschap. Bij bedragen boven ƒ 250,— komt 40 % van het meerdere ten goede aan de kas der plaatselijke gemeenschap en 60 % aan de centrale kas, tenzij door de gever schriftelijk anders wordt bepaald.
Indien door één persoon of instelling in enig verbondsjaar verscheidene bedragen aan een plaatselijke gemeenschap worden geschonken, worden deze bij de berekening van de afdracht aan de centrale kas als één bedrag beschouwd.

2. Het bepaalde onder het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op gewesten en federaties.

Artikel 12 wordt artikel 18:
1. Een telkenmale voor de periode tussen twee congressen door het congres te benoemen financiële commissie heeft tot taak zich een oordeel te vormen over het gevoerde financiële beleid en over zijn bevindingen verslag uit te brengen aan het congres.

2. Het toezicht en de contrôle op de boekhouding en de administratie van het Verbond wordt uitgeoefend door een accountant, die door het congres of door het hoofdbestuur met machtiging van het congres wordt benoemd en ontslagen.

CONGRESBESLUITEN

Na afloop van ieder Verbondsjaar vergelijkt de accountant de door de penningmeester ontworpen jaarrekening met de boeken en bescheiden. Omtrent zijn bevindingen legt hij aan het congres een verklaring over. Deze verklaring dient een voldoende grondslag te vormen voor het aan het hoofdbestuur te verlenen décharge wegens het financiële beheer.

Artikel 9 wordt artikel 19:
1. De leden van het hoofdbestuur, de leden van de verbondsraad, leden financiële commissie, leden congrescommissie, alsmede de leden van de ingevolge lid 2 van art. 7 door het hoofdbestuur benoemde commissies hebben voor het bijwonen der vergaderingen rechts op vergoeding van de noodzakelijke kosten.
2. De afgevaardigden aangewezen om de plaatselijke gemeenschappen ten congresse te vertegenwoordigen, alsmede de voorzitters en secretarissen van gewesten en federaties, hebben voor het bijwonen van het congres recht op vergoeding van de noodzakelijke reiskosten.

over het hoofdbestuur

Het congres enz.
besluit het bestaande reglement voor de verkiezing van het hoofdbestuur te laten vervallen en stelt daarvoor het volgende reglement van verkiezing voor het hoofdbestuur vast:

1. Indien tot de verkiezing van hoofdbestuur of verbondsraad wordt overgegaan, wordt voor iedere vacature afzonderlijk gestemd. In afwijking hiervan kunnen één of meer candidaten zonder hoofdelijke stemming worden gekozen, indien er geen tegenkandidaten zijn gesteld.

2. Voor de verkiezing benoemt het congres een stembureau van tenminste drie leden.

3. Iedere gemeenschap heeft het recht zoveel stembriefjes in te leveren, als het door die gemeenschap uit te brengen aantal stemmen bedraagt. Op ieder stembriefje dient uitsluitend aangegeven te zijn de naam van de candidaat, waarop de stem wordt uitgebracht.

4. Waar in het reglement van meerderheid wordt gesproken is bedoeld de meerderheid van het aantal reglementair aan de bij de stemming aanwezige gemeenschappen toegekende stemmen.

5. De candidaat, die de meerderheid van het aantal stemmen behaalt, is gekozen.

6. Heeft bij eerste stemming geen candidaat de vereiste meerderheid behaald, dan vindt een tweede stemming plaats. Hiervoor komen in aanmerking de twee candidaten, die bij de eerste stemming de hoogste aantallen stemmen hebben verkregen. Zo nodig wordt over 2 of meer candidaten, die een gelijk aantal stemmen hebben behaald, een tussenstemming gehouden.

over vormingsonderwijs

Het congres enz.
is van mening dat het aantal taken dat het Humanistisch Verbond op zich heeft genomen zo groot is dat alle energie aan de uitvoering hiervan besteed moet worden. In elk geval dient voorrang te worden gegeven aan verbetering van bestaande taken boven het betreden van nieuwe terreinen. In het bijzonder dringt het congres er op aan *nog* meer aandacht te besteden aan het zoeken naar nieuwe wegen, leidend tot een versnelde opbouw en totstandkoming van het *vormingsonderwijs* en na te gaan hoe de belanghebbende ouders geactiveerd kunnen worden.

over opinie-onderzoek

Het congres enz.

acht het gewenst dat in 1967 een *opinieonderzoek* wordt ingesteld *onder de buitenkerkelijken* omtrent hun bekendheid, belangstelling en mening inzake het Humanistisch Verbond. Dit onderzoek zou aan een daarop ingesteld instituut kunnen worden opgedragen en dient hulpmiddel te zijn bij het bepalen van de PLAATS en TAAK van het HUMANISTISCH VERBOND in de NEDERLANDSE SAMENLEVING.

(Dit voorstel is aangenomen onder het door het hoofdbestuur in zijn pre-advies gemaakte voorbehoud, dat luidde:

De strekking van dit voorstel wordt gaarne aanvaard. Reeds sinds enkele jaren is een beperkt onderzoek als hier bedoeld aangevat door het Humanistisch Instituut voor Sociaal Onderzoek; de benodigde gelden zijn verkregen en het onderzoek is in uitvoering. Van de resultaten ervan ware af te laten hangen of en zo ja op welke schaal het dient te worden voortgezet).

over beleid en planning

Het congres enz.

a. is van mening dat de thans begonnen discussie over de plaats en de taak van het Humanistisch Verbond in de Nederlandse samenleving van essentieel belang is.

b. constateert dat het humanisme in versneld tempo van de periode van strijd om erkenning gekomen is in een periode waarin de gevolgen van deze erkenning ons voor ingrijpende problemen stellen; dat tussen taken enerzijds en ledental en beschikbare financiën anderzijds helaas een grote discrepantie bestaat; dat het in de komende jaren qua financiën onmogelijk zal zijn te voldoen aan alle behoeften aan noodzakelijke activiteiten en dat naar verwachting van alle verkregen rechten niet altijd onmiddellijk gebruik gemaakt kan worden.

c. overweegt, dat de beschikbare mogelijkheden efficiënt benut dienen te worden en dat tevens meer inzicht moet worden verkregen omtrent in de nabije en verre toekomst te nemen maatregelen en te verwachten activiteiten op landelijk, regionaal en plaatselijk niveau en verder dat een grondig twee-richting verkeer tussen hoofdbestuur en gemeenschappen bij het verwerven van dit inzicht en het bepalen van het beleid voor de toekomst de binnen het georganiseerde humanisme noodzakelijke coördinatie op ieder niveau zal bevorderen.

d. draagt het hoofdbestuur op:

1) uiterlijk in oktober 1967 een interne, eerste beleidsnota betreffende de planning van activiteiten en de hiermee corresponderende budgettering, mankracht en organisatiestructuur te verstrekken aan de gewest- en gemeenschapsbesturen. Deze en volgende nota's dienen, naast overige naar het oordeel van het hoofdbestuur belangrijke aspecten, in elk geval de volgende onderwerpen te bevatten:

CONGRESBESLUITEN

— hoe het humanisme beter verstaanbaar te maken

— deelname aan het geestelijk en maatschappelijk leven

— activiteiten op wetenschappelijk en filosofisch en cultureel terrein

— publiciteit in de ruimste zin van het woord

— geestelijke vorming en i.h.b. het vormingsonderwijs

— geestelijke verzorging en practisch humanisme

— jeugd- en jongerenwerk

— internationale activiteiten

— de interne organisatie van het Verbond, alsmede het (voort)bestaan van al die organisaties waarvoor het het Humanistisch Verbond direct of indirect de verantwoordelijkheid draagt

— taken die (voorlopig) niet vervuld kunnen worden.

De planning dient betrekking te hebben zowel op de jaren '68-'70 als op een aantal daarop volgende jaren; prioriteiten dienen te worden aangegeven.

2) het dáárheen te leiden dat deze nota's onderwerp van uitgebreide *studie* en *discussie* zullen zijn eventueel op de regionale conferenties.

e. besluit in vervolg op het vorenstaande gedurende een volle dag in het begin van 1969 het beleid van het Humanistisch Verbond voor een aantal volgende jaren aan de orde en zoveel mogelijk vast te stellen.

naar het hoofdbestuur verwezen

De volgende voorstellen zijn voor nader onderzoek naar het hoofdbestuur verwezen.

Almelo

„Het congres, van mening zijnde dat het van groot belang is veel meer buitenkerkelijken in het werk van de humanistische organisaties te betrekken, draagt het hoofdbestuur op de mogelijkheden te onderzoeken om te komen tot de instelling van een organisatie met binding aan het Humanistisch Verbond, die aantrekkelijk is voor een wijde kring van buitenkerkelijken."

Rotterdam

„Het congres draagt het hoofdbestuur op, de bestaande contributieregeling aan een kritisch onderzoek te onderwerpen en zo mogelijk een eenvoudiger en beter hanteerbare regeling te ontwerpen."

en Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Dordrecht, Gorinchem, Krimpen aan de IJssel,

„gezamenlijk vormend het gewest Zuid-Holland-ZUID van het Humanistisch Verbond stellen het congres voor het hoofdbestuur uit te nodigen een studiecommissie in te st llen, die als opdracht krijgt te onderzoeken of het doelmatig zou zijn een landelijk blad uit te geven ten behoeve van alle aangesloten leden en belangstellenden, waarin de verschillende gemeenschappen c.q. gewesten b.v. in de vorm van een inlegblad hun speciale mededelingen voor hun eigen leden kunnen doen opnemen."

DRUK: STORM UTRECHT-MAARSSEN